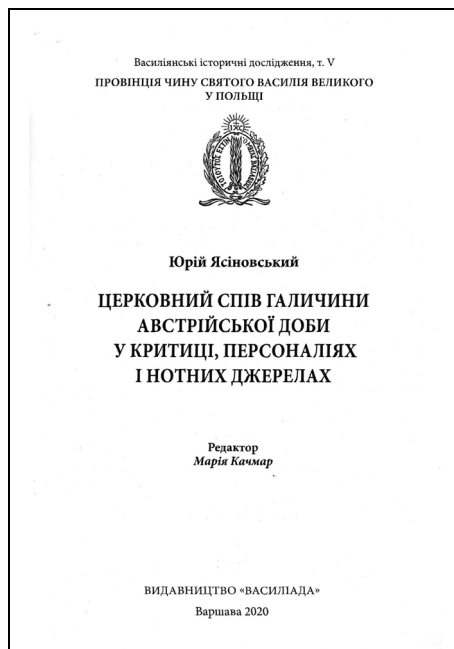
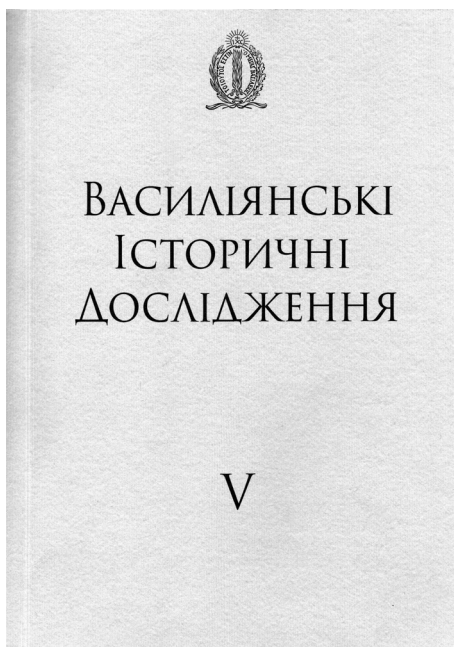

Ганна Карась

ВІЗІЯ РОЗВИТКУ ЦЕРКОВНОГО СПІВУ В ГАЛИЧИНІ У ДЖЕРЕЛАХ

Рецензія на видання:

Ясіновський Ю. Церковний спів Галичини Австрійської доби
у критиці, персоналіях і нотних джерелах / редактор **Марія Качмар**
[= **Василіянські історичні дослідження**, т. V]. Варшава: **Василіада**, 2020. 404 с.

Сучасна українська музикознавча наука, пройшовши складний шлях становлення у XX столітті, являє собою системне явище, репрезентоване багатьма науковими дисциплінами. Хоч джерелознавство належить до допоміжних музично-історичних галузей, однак з часу проголошення Незалежності України актуалізація його розвитку зумовлена потребою глибшого вивчення музичної культури українського народу, особливо таких напрямів, як церковна музика і спів. Доктор мистецтвознавства, професор Юрій Ясіновський з початку 1990-х років наполегливо і плідно працює на полі джерелознавства, повернувши за останні тридцять років до життя унікальні пам'ятки церковного музичного мистецтва.

З нагоди 300-ліття перебування Отців Василіян у Варшаві світ побачила ґрунтовна книга Ю. Ясіновського про церковний спів Галичини австрійських часів.

Її основу складають вибрані статті і матеріали з галицької періодики про літургійний спів і дяківську справу, які охоплюють значний історичний період – останні десятиліття XVIII – початок XX століть (перший розділ книги). Це спогади священників про часи навчання у духовних семінаріях, розвідка про львівські Studii

Rutheum того часу, публікації композиторів П. Бажанського, М. Вербицького, В. Матюка, М. Копка, А. Вахнянина, О. Залеського, С. Людкевича, диригентів М. Волошина, І. Охримовича, І. Полотнюка та ін. Визначено осередки: Львів, Перемишль і перемиська єпархія, Станиславів, василіанські монастирі, музичний провід яких складають священники, питомці духовних семінарій, ченці. Основну увагу звернено на дяківську справу, стан і статус церковних співців. Частина галицької періодики, представленої в антології, – це власні видання дяків (Дяківський Глас, Дяківський Голос, Дяківський прапор, Дяківський Шлях). Репертуар антології укладений за хронологією.

Професором Ю. Ясіновським здійснено копітку роботу не тільки із добору джерел, а й наукового їх редагування (підрядкові примітки, коментарі).

Важливим джерелом до вивчення репертуару літургійного співу є нотна бібліотека монастиря Отців Василіян у Варшаві, основним ядром якої є колекція Кристинопільського монастиря (другий розділ книги). Ця нотозбірка відображає репертуар літургійного співу галицьких монастирів, місце і роль музики в чернечих спільнотах. Її основу складають ноти церковної музики: рукописні і стародруковані ірмологіони, рукописні копії і видання XIX – першої половини XX ст., літургійні збірники, коляди і щедрівки, наукові і популярні праці про церковну музику. Найповніше представлені Служби Божі (хорові партитури і поголосники), а також Похоронні Служби, церковна та світська музика.

Складовою книги є біографи церковно-музичних діячів (більше 300 осіб) – дяків і дяко-вчителів, церковних співців і регентів, які укладені професором Ю. Ясіновським за матеріалами періодики та архівних джерел (третій розділ книги).

У додатках подана бібліографія, список використаної періодики, іменний та географічний покажчики.

Рецензоване видання є унікальним, оскільки вибрані статті і матеріали з галицької періодики, які опубліковані в ньому, були недоступними для дослідників в атеїстичній радянській державі, у складі якої була Україна тривалий час. Та й перспективи друку таке видання, як і проблематика церковного співу загалом, тоді не мало. Тож, втішає думка про те, що книга, яка представляє широку панораму церковно-музичного життя Галичини австрійських часів і є важливим внеском у розвиток українського музичного джерелознавства, буде в пригоді дослідникам історії церковного співу, розширить нашу візію про нього.

